

Yeni Nesil

7

SOSYAL BİLGİLER

Özet Bilgi • Bol Alıştırma • Yeni Nesil Sorular

YENİ NESİL 7.SINIF SOSYAL BİLGİLER

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ
1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu
DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. km Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy / ANKARA
0 312 284 18 14

ISBN: 978-605-7657-18-3
YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041
MATBAA SERTİFİKA NO: 16031

Tüm hakları saklıdır.
Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

www.bilgikupuyayinlari.com.tr

Sevgili Öğrenciler,

Sosyal bilgiler kişilerin sağlıklı bireyler olarak yetişmesinde, bireylerin toplum içerisinde tarihi ve kültürel zenginliklerine sahip çıkabilmesinde ve vatandaşlık bilincine ulaşmalarında önemli bir yere sahiptir.

Bu kitapta sosyal yaşamda gerekli olan genel kültür bilgilerinin yanı sıra toplumsallaşmanın gerekliliğini fark edeceksiniz. İnsanlar arasında etkili iletişimin önemini ve iletişim engeli yaratan durumları öğreneceksiniz. Ülkemizde nüfusun dağılışını, nüfusun başlıca özelliklerini, göçlerin neden ve sonuçlarını inceleyeceksiniz. Bilimin ilkel çağlardan günümüze baş döndürücü bir hızla değişimini incelerken insanoğluna hayran kalacaksınız. Yaşamda önemli bir yere sahip olan toprağın önemini ve ona bağlı olarak gelişen ekonomik faaliyetleri tanıyacaksınız. Tüm bunların yanı sıra açlık, işsizlik ve yoksulluk gibi küresel sorunların nedenlerini ve bu sorunlar için çözüm üretmeye çalışanları göreceksiniz. Osmanlı tarihini, demokrasi kavramını ve ülkemizdeki gelişimini öğreneceksiniz.

Bu kitabımızda kısa konu özetlerinin sonunda öğrendiklerinizi kullanma becerilerinizi destekleyen öğretici ve tekrarlayıcı çalışmalara, bilgilerinizi pekiştiren yeni nesil sorularla harmanlanmış testlere yer verdik.

Tüm bu öğrendikleriniz size güncel sorunlara objektif bakış açısı ile yaklaşmanızı ve toplumsal duyarlılık kazanmanızı sağlayacak. Araştırmacı, gözlemci ve sorumluluklarının bilincinde bireyler olmanıza yardımcı olacak bir kaynak olması dileği ile...

Yazı Kurulu

İÇİNDEKİLER

SOSYAL BİLGİLER

ÖĞRENME ALANI 1

BİREY VE TOPLUM

Konu Özeti	6
Öğreten Çalışma	10
Tekrar Çalışması	12
Konu Özeti	14
Öğreten Çalışma	18
Tekrar Çalışması	20
Pekiştirme Testi – 1	22
Pekiştirme Testi – 2	27

ÖĞRENME ALANI 4

BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

Konu Özeti	118
Öğreten Çalışma	124
Tekrar Çalışması	126
Konu Özeti	128
Öğreten Çalışma	132
Tekrar Çalışması	134
Pekiştirme Testi – 1	136
Pekiştirme Testi – 2	140

ÖĞRENME ALANI 2

KÜLTÜR VE MİRAS

Konu Özeti	34
Öğreten Çalışma	40
Tekrar Çalışması	42
Konu Özeti	44
Öğreten Çalışma	50
Tekrar Çalışması	52
Konu Özeti	54
Öğreten Çalışma	60
Tekrar Çalışması	62
Konu Özeti	64
Öğreten Çalışma	70
Tekrar Çalışması	72
Pekiştirme Testi – 1	74
Pekiştirme Testi – 2	79

ÖĞRENME ALANI 5

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Konu Özeti	140
Öğreten Çalışma	150
Tekrar Çalışması	152
Konu Özeti	154
Öğreten Çalışma	156
Tekrar Çalışması	158
Pekiştirme Testi – 1	160
Pekiştirme Testi – 2	165

ÖĞRENME ALANI 6

ETKİN VATANDAŞLIK

Konu Özeti	172
Öğreten Çalışma	180
Tekrar Çalışması	182
Pekiştirme Testi – 1	184
Pekiştirme Testi – 2	188

ÖĞRENME ALANI 3

İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

Konu Özeti	86
Öğreten Çalışma	94
Tekrar Çalışması	96
Konu Özeti	98
Öğreten Çalışma	102
Tekrar Çalışması	104
Pekiştirme Testi – 1	106
Pekiştirme Testi – 2	111

ÖĞRENME ALANI 7

KÜRESEL BAĞLANTILAR

Konu Özeti	194
Öğreten Çalışma	202
Tekrar Çalışması	204
Pekiştirme Testi – 1	206
Pekiştirme Testi – 2	210

1. ÖĞRENME ALANI

BİREY VE TOPLUM

Konu Özeti

İletişim Bilgisi

Öğreten Çalışma

Alıştırmalar

Tekrar Çalışması

Alıştırmalar

Konu Özeti

Medyanın Sosyal Değişime Etkisi -
İletişim Özgürlüğü

Öğreten Çalışma

Alıştırmalar

Tekrar Çalışması

Alıştırmalar

Pekiştirme Testleri

Pekiştirme Testi - 1

Pekiştirme Testi - 2

İletişim, en az iki kişinin karşılıklı bir biçimde bilgi, duygu ve düşüncelerini belirli yollarla paylaştıkları süreçtir.

İnsanlar toplumsal yaşamın bir gereği olarak sürekli birbirleriyle etkileşim içindedir. İletişim yoluyla gerçekleşen bu etkileşim süreci sonucunda diğer insanlarla, toplumla, doğayla olan ilişki ağımızı oluştururuz.

İletişimin; kaynak (verici), mesaj (ileti), kanal ve hedef (alıcı) olmak üzere dört temel unsuru vardır. Bu unsurlar çerçevesinde etkili ve kalıcı iletişim gerçekleşir.

İletişim kurmanın farklı yolları ve araçları vardır.

Kullanılan kod sistemlerine göre iletişim üçe ayrılır:

Sözlü İletişim

Konuşurken kullandığımız sözcükler yoluyla gerçekleşen iletişim çeşididir.

Sözsüz İletişim

Yazı ve dil dışında kalan işaret sistemiyle kurulan iletişim çeşididir. Beden dilimiz sözsüz iletişimi oluşturur.

Yazılı İletişim

Duygu ve düşüncelerimizi yazıyı kullanarak aktardığımız iletişim çeşididir.

Bireylerin iletişim becerisine sahip olmaları aile, arkadaşlık ve toplum içindeki iletişimlerinde sağlıklı ve uzun süreli ilişkiler kurmalarına ve sürdürmelerine olanak sağlar. Kişiler saygıyı temel alarak, dinlemeyi bilerek, duygu ve düşüncelerini karşılıklarına uygun ve somut biçimde ifade ederek etkili bir iletişim kurmuş olurlar.

NEDİR?

Yüz yüze ilişkilerde kullanılan jest, mimik, göz ve baş hareketleri, beden duruşu, yüz ifadeleri gibi sözsüz mesajlara beden dili denir.

Etkili bir iletişim kurabilmek için geliştirilmesi gereken olumlu tutum ve davranışlar:

- İnsanlara olumlu yaklaşmak ve nazik davranmak
- Konuşurken dikkatimizi karşıımızdaki kişiye yöneltmek
- Kendimize ve iletişimde bulunduğumuz kişilere içten saygı duymak
- Göz teması kurarak konuşmak

- Somut ifadeler yoluyla akıcı bir dil kullanmak
- Farklı fikirlere açık olmak
- Beden dilini etkili bir şekilde kullanmak
- Dış dünyayı farklı açılardan görmeye çalışarak karşımızdakine empati anlayışıyla yaklaşmak
- Yapıcı eleştirilerde bulunmak
- Sözlü ve sözel olmayan davranışlarımızın birbirleriyle uyum içinde olmasını sağlamak
- Karşımızdakini etkin bir biçimde dinlemek

Dikkat!

Olumlu iletişim kurabilmek için kendimizi tam ve doğru biçimde ifade etmeliyiz.

Etkili ve anlamlı ilişkiler kurmak bireylerin kendilerini mutlu hissetmelerini sağlar. Kendilerini mutlu hisseden bireylerin davranışlarında yaptıkları işlerde verimleri yüksek seviyede olur. Böylece çevrelerine ve topluma karşı sağladıkları katkı artar.

Kişiler arası iletişimin kurulması ve sürdürülmesinde empati en önemli unsurlardan biridir. Bir kişinin diğerini anlamaya yönelik çabası olan empati sürecini davranışlarla günlük hayatta kullanmak oldukça karmaşık bir durumu da beraberinde getirir.

Doğru empati kurabilmek için,

- Başkasının yerine kendimizi koymalı ve olayları onun gördüğü gibi görebilmeliyiz.
- Kendi sınırlı deneyimlerimize ilişkin algılarımızı oluşturan benmerkezci yaklaşımdan kurtulmalıyız.
- Karşımızdaki kişinin yaşadığı olayların içine katılmalı ve karşımızdakinin duygu ve düşüncelerini tam olarak anlamalıyız.
- Karşımızdakinin yerine kendimizi koyduğumuzda hissedeceğimiz gerilim, üzüntü, sevinç gibi duyguları kontrol altında tutmalı, duruma uygun tepkiler vermeliyiz.

“Bütün insanların kişilikleri farklıdır.”, “İnsanların farklı değer yargıları ve inançları olabilir.”, “Tüm bireyler değerli ve biriciktir.” şeklinde yargılara sahip olmak empatik yaklaşım geliştirmemizi kolaylaştırır.

NEDİR?

Kişinin olaylara karşısındaki kişinin bakış açısıyla bakarak, onun duygu ve düşüncelerini doğru olarak anlayabilmesi ve anladığını doğru olarak ifade edebilmesine empati denir.

Dikkat !

Karşımızdaki kişiye empatiyle yaklaşmak istiyorsak, anlattıklarını etkin bir biçimde dinlemeli ve “..... hissediyorsun, çünkü,” şeklinde bir ifadeyle karşımızdakini anladığımızı belli etmeliyiz.

Kişiler arası iletişimde yaşanan duyguların ve düşüncelerin açıklanması oldukça önemlidir. Bireyler kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek hem kendilerinin farkına varırlar hem de karşıdaki kişi tarafından doğru anlaşılmayı sağlarlar. Ancak duygu ve düşünceler açıklanırken kullanılan dile dikkat edilmelidir.

Ben dili: Bireylerin karşılaştıkları olaylar ve durumlar karşısında kendi duygu ve düşüncelerini açıklamasıdır.

Ben dilini kullanan kişi, olumlu ya da olumsuz duygularını “ben”li ifadelerle karşındakini kırmadan aktarır. Ben diline örnek olarak aşağıdaki ifadeler verilebilir:

- “Sürekli bilgisayar oyunu oynaman beni endişelendiriyor.”
- “Arabayı aşırı hızlı kullanmandan korkuyorum.”
- “Ödevlerini aksattığın için kaygı duyuyorum.”

Sen dili: Bireylerin kişiler arası iletişimde karşındakine suçlayıcı ve küçültücü ifadeler kullanmasıdır.

Sen dili, kullanılan kişide düşük benlik algısı oluşturarak, kötü duygular hissedilmesine neden olur. “Yaptığın işlerde arkanı toplamaktan bıktım.”, “Hiç ders çalışmıyorsun, sene sonunda karnen zayıf gelince soracağım sana.” gibi ifadeler sen diline örnek oluşturur.

İletişim sürecinde karşımızdaki kişiyi anlamak için öncelikle onu dinlemeliyiz. Dinlemek, olumlu iletişim kurmak, bilgi edinmek, başkalarını tanımak, anlamak ve onlara yardım etmek için en etkili yöntemlerden biridir.

Etkin dinleme: İletişim sürecindeki kişilerin birbirlerini oldukları gibi kabul ederek, içtenlikle sabırla ve empatik anlayışa dayalı bir yaklaşım içinde dinlemeleridir.

Etkin dinleyicinin özellikleri:

- Dikkatini karşısındaki kişiye verir.
- Konuşmacının sözünü kesmez.
- Göz teması kurar.
- Yargılamadan, suçlamadan dinler.
- Dinlerken başka bir işle meşgul olmaz.
- Konuşmacının duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışır.
- Konuşmacının jest ve mimiklerine dikkat eder.
- Konuşmacıyı anladığını gösteren sözlü ifadeler kullanır.
- Dinlerken vereceği cevabı düşünmez.
- Son sözü söylemek için çabalamaz.

İstemediğimiz bir şeyi yapmamız için zorlayan birine kaba davranmak yerine “Teşekkürler, istemiyorum.” şeklinde nazikçe olumsuz cevap vererek reddedebiliriz. Bazen görmezden gelme en etkili reddetme yoludur.

Kişiler arasında gelişen iletişim her zaman olumlu sonuçlanmayabilir. Olumsuz biçimde kurulan iletişimde, bireylerin birbirlerine saygı duymaları ve birbirlerini oldukları gibi kabul etmelerinin yerine yargılayıcı eleştiriler ve karşılıklı suçlamalar vardır. Böyle bir iletişimde kişiler kabul görmediklerini, anlaşılmadıklarını ve değer görmediklerini hissederler.

İletişim sürecinde doğru bir ilişki kurulmasını engelleyen bazı davranışlardan kaçınmak gerekir.

Etkili İletişimi Engelleyen Sorunlar

Konuşmacıdan Kaynaklı Sorunlar

- Anlatılan iletilerin yetersizliği ve tutarsızlığı
- Göz temasından kaçınma
- Anlaşılması zor, akıcılıktan uzak bir dil kullanma
- Beden dilini yanlış ya da yetersiz kullanma
- Tek düze bir ses tonuyla konuşma
- Dinleyiciye karşı ön yargılı davranma

Dinleyiciden Kaynaklı Sorunlar

- Dinlenme yetersizliği
- Ön yargılı tutumlar
- Konuşmacıya karşı duyulan ilgi ve güven eksikliği
- Olayların, duygu ve düşüncelerin yanlış değerlendirilmesi
- Konu hakkında bilgi eksikliği
- Geri bildirimlerde bulunmama
- Gerginlik, kaygı, sıkıntı, üzüntü gibi hoş olmayan duygu durumu içinde bulunma

A. Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları uygun sözcüklerle doldurun.

1. İnsanlar arasındaki duygu ve düşünce alışverişine denir.

2. İnsanlar iletişim kurarken yüz ifadeleri olan ile konuşmalarını destekler.

3. İnsanlar iletişim kurarken bir konu üzerinde anlayamadıkları takdirde yaşarlar.

4. Kendimizi karşıımızdaki kişinin yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya denir.

5., insanlar arasında olumlu ilişkiler kurmaya yardımcı en etkili iletişim ögesidir.

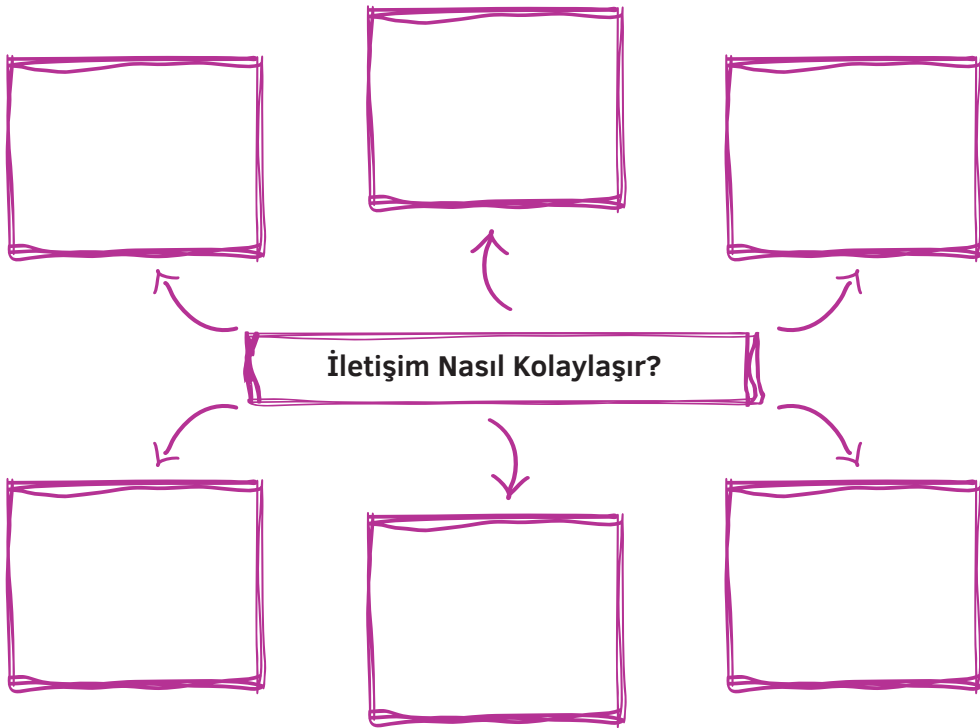
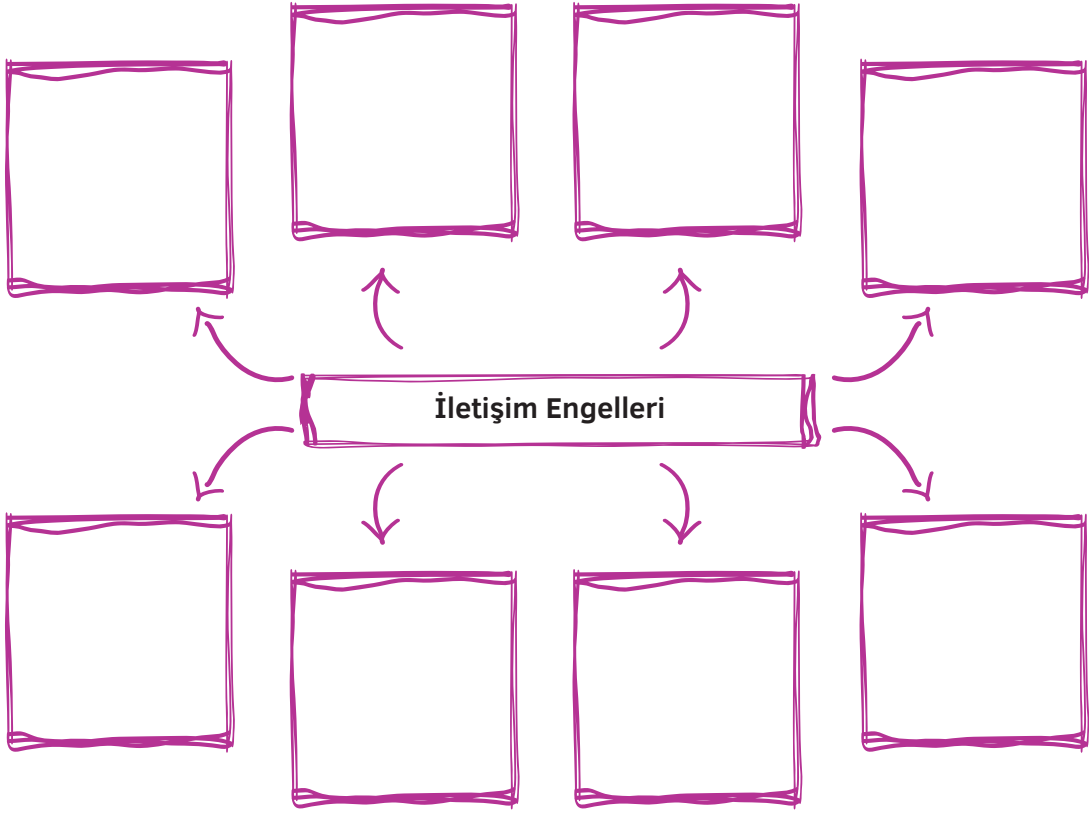
B. Aşağıdaki ifadelerin doğru mu (✓) yanlış mı (✗) olduğunu işaretleyin.

1. Olumlu iletişim kurabilmek için düşüncelerimizi açıkça söylemeliyiz.
2. Karşıımızdakini sorgulamak iletişimi olumlu yönde etkiler.
3. Ön yargılı davranmak olumlu iletişimi bozar.
4. İyi bir dinleyici dinlerken vereceği cevabı düşünür.
5. Görmezden gelme etkili bir reddetme yoludur.
6. Bireylerin beden diline bakarak onlarla olumlu iletişim kurabiliriz.
7. Etkili bir iletişim kurmak için dış dünyayı karşıımızdakinin penceresinden görmeye çalışmalıyız.
8. Olumlu ilişkiler kurabilmek için çevremizdeki insanlara isteklerimizi kabul ettirmeliyiz.

Aşağıdaki özelliklerin ve örneklerin sen diline mi ben diline mi ait olduğunu işaretleyin.

		Sen Dili	Ben Dili
1.	Suçlayıcıdır.		
2.	Savunmaya itmez.		
3.	Duygunun nedeni anlaşıldığı için iletişim sağlıklı olur.		
4.	Kişiyi incitir ve kırar.		
5.	Yeniden konuşma isteğini engeller.		
6.	“Derse hep geç giriyorsun.”		
7.	Yakınlaşmayı sağlar.		
8.	“Bu şekilde cevap verdiğin için kırılıyorum.”		
9.	“Bana saygı duymadığını düşünüyorum.”		
10.	Kişiye anlaşılmadığını hissettirir.		
11.	Davranıştan çok kişiliğe yöneliktir.		
12.	Yeterince açık konuşmuyorsun.		
13.	Arkadaşlarına haksızlık ediyorsun.		
14.	Oyuncaklarını toplamaman beni çok yoruyor.		
15.	Suçluluk hissettirmez.		
16.	Derslerine hiç çalışmıyorsun.		
17.	Arkadaşlarınla sürekli kavga ediyorsun.		
18.	Davranışa yöneliktir.		
19.	Gerçekten hayal kırıklığına uğradım.		
20.	Çok dikkatsiz iş yapıyorsun.		

Kavram haritalarındaki boşlukları uygun şekilde tamamlayın.

Aşağıdaki açıklamalardan yararlanarak boşlukları ve konuşma balonlarını doldurun.

1.

Kadri arkadaşı Mustafa ile parka gitmek için annesinden izin istemektedir.

..... gidebilirsin oğlum. Yalnız geç kalma

.....
.....
.....

2.

Mete sınıflarına yeni gelen arkadaşısı Ahmet ile tanışmaktadır.

.....
.....
.....

.....
Benim adım Ahmet. Önceden Atatürk Ortaokulundaydım.

3.

Giray sabah uyandığında annesiyle konuşmaktadır.

.....
Rahat uyumana sevindim.

.....
çok rahat bir uyku oldu. Çok iyi dinlendim.

4.

Hakan akşam yemeğine geç kaldığı için özür dilemektedir.

.....
.....
.....

Oğlum akşam yemeği saatinde evde olman gerekiyordu. Bir daha geç kalma

İnsanlar tarih boyunca birbirleriyle iletişim içinde olmuş ve haberleşme ihtiyacı hissetmişlerdir. Haberleşme araçları geçmişten günümüze gelişim göstermiştir. 19. yüzyılda sanayi alanında meydana gelen gelişmeler iletişim alanında da gelişmelerin yaşanmasına olanak sağlamıştır. Ortaya çıkan yeni iletişim araçları mesafeleri kısaltarak hızlı bir biçimde iletişime geçen kitleleri ortaya çıkarmıştır. Kitle kavramı, benzer düşünce ve kararları sahip olduğu düşünülen, aralarında sıkı bağlar bulunmayan insan topluluklarını ifade eder. Bu insan topluluklarının birbirlerinden, olaylardan ve durumlardan haberdar olmalarını sağlayan, kitle iletişim araçlarının tümünü kapsayan medyadır.

Medya: Bireylerin birbirleriyle ve toplumla etkileşime girmesini sağlayan, bilgi verme, eğlendirme, gündemi belirleme gibi işlevlere sahip, görsel ve işitsel araçların tümüdür.

Medya; gazete, radyo, televizyon, genel ağ gibi araçlardan oluşur.

NEDİR?

Ortaya çıkan yeni iletişim teknolojileriyle sanal ortamda insanların duygu, düşünce ve eserlerini paylaşmasına olanak sağlayan medyadır.

Medya araçlarının özellikleri:

- Yalnızca belirli bir gruba değil, geniş kitlelere hitap ederler.
- Medya içerikleri herkese açıktır ve ulaşılabilirliği kolaydır.
- Çok sayıda insana aynı anda içerik ulaştırabilirler.
- Tek yönlü bir iletişim ortamı oluştururlar.

Günümüzde sıkça kullanılan medya araçları toplumlarda sosyal değişimin yaşanmasında, bireylerde ise davranış, düşünce ve alınan kararların farklılaşmasında rol oynamaktadır.

Medya araçlarından biri olan internet (Genel Ağ)'in kullanım alanı oldukça geniştir. Genel ağ üzerinden sağlanan e-egitim yoluyla eğitimde fırsat eşitliği yakalanmaya çalışılmaktadır.

Dikkat !

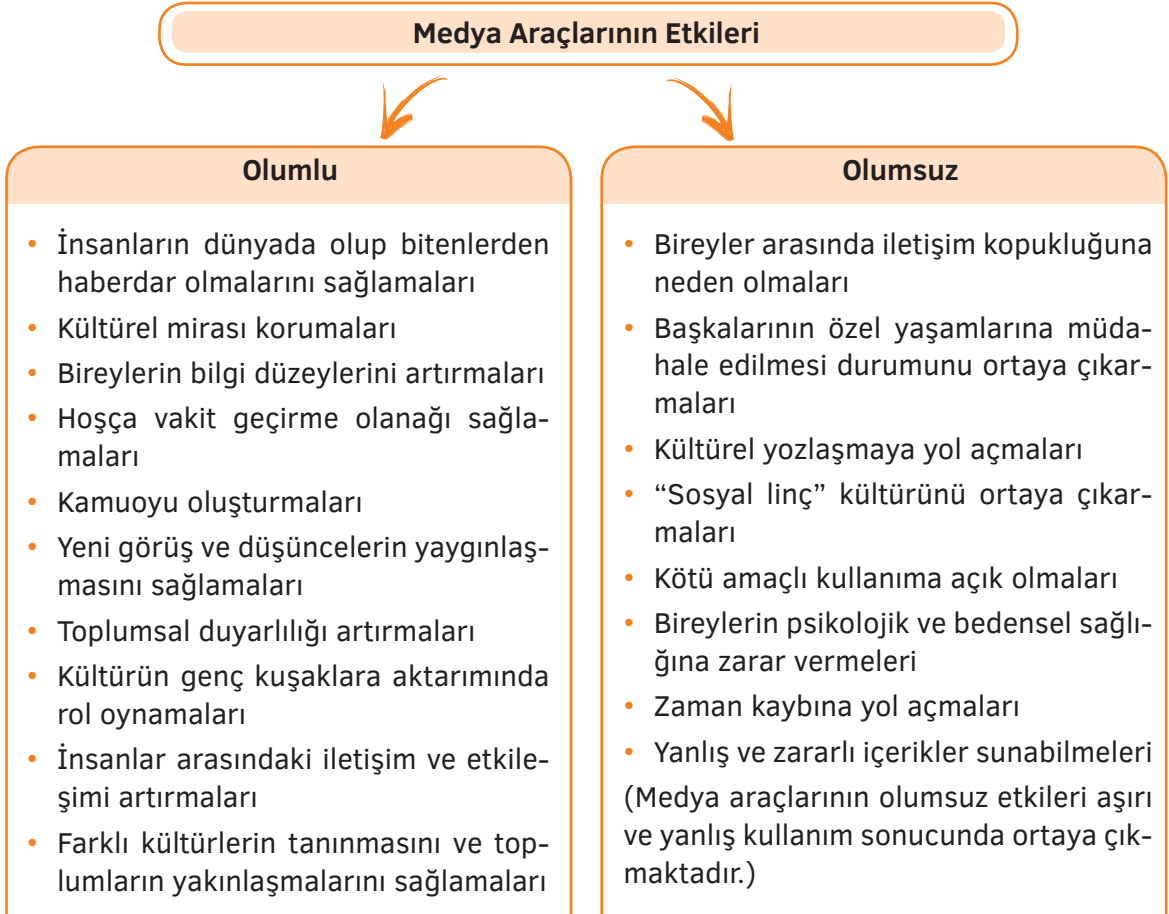
Kamu kurumlarının birbirleriyle vatandaşlara olan veri alışverişinin ve etkileşiminin daha iyi gelebilmesi için genel ağ kullanımı odaklı sisteme e-devlet denir. E-devlet uygulamasıyla kamu hizmetlerinin geniş bir vatandaş kitlesine hızlı, ekonomik ve pratik olarak ulaştırılması amaçlanmıştır.

Genel ağ kullanımının artması ekonomi alanında e-ticareti ortaya çıkarmıştır. Ayrıca devlet hizmetlerinin sunulmasında da genel ağın sağladığı kolaylıklardan yararlanılmaktadır.

Ülkemizde Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) radyo televizyon ve İnternet faaliyetlerini düzenlemekle görevlidir. RTÜK ve Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle Medya Okuryazarlığı Projesi başlatılmıştır.

Medya okuryazarlığı, bireylerin medya araçları karşısında aktif bir alıcı konumda olması ve aldığı içerikleri anlamlandırabilecek bilince ulaşma durumudur.

Medya araçlarının kullanımlarının artması bireysel ve sosyal alanda pek çok olumlu ve olumsuz değişimin yaşanmasına neden olmuştur.

İletişim Özgürlüğü

İletişim süreciyle ilgili bir sorunla karşılaştığımızda hak ve sorumluluklarımızın farkında olmak oldukça önemlidir.

Anayasada yer alan iletişime dayalı hak ve özgürlüklerimiz:

Madde 20: Özel hayatın gizliliği

Madde 22: Haberleşme hürriyeti

Madde 25: Düşünce ve kanaat hürriyeti

Madde 26: Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

Madde 27: Bilim ve sanat hürriyeti

Madde 28: Basın hürriyeti

Madde 29: Süreli ve süresiz yayın hakkı

Madde 30: Basın araçlarının korunması

Madde 31: Kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle iletişim araçlarından yararlanma hakkı

Madde 32: Düzeltme ve cevap hakkı

Madde 33: Dernek kurma hakkı

Madde 34: Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı

Özel hayat: Kişinin kendine özgü yaşayışı, yaşama tarzı, kendisini ilgilendiren tutum ve davranışlarıdır.

Herhangi bir kişinin özel hayatıyla ilgili bilgilerinin paylaşılması, telefon görüşmelerinin dinlenmesi, özel alanındaki yaşamının kameraya alınması ve medya araçları yoluyla paylaşılması anayasaya göre suç sayılmaktadır. Özel hayatın gizliliği hakkı devlet tarafından güvenlik, kamu düzeni, suçların önlenmesi, genel sağlık ve ahlakın korunması ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin kısıtlanması sebepleriyle sınırlandırılabilir.

Düşünce özgürlüğü: İnsanların serbest biçimde düşüncelerini açıklayabilmesi, başkalarına iletebilmesi ve istediği bilgi ve düşünceye ulaşabilmesidir.

Dikkat!

Demokrasiyle yönetilen ülkelerde düşünce özgürlüğü insanların en doğal hakkı olarak kabul edilir.

Haberleşme hürriyeti, bilim ve sanat hürriyeti, basın hürriyeti, süreli ve süresiz yayın hakkı, dernek kurma hakkı, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı gibi hak ve özgürlükler düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin tamamlayıcısı niteliğindedir.

Haberleşme özgürlüğü: İnsanların bilgi, görüş ve düşüncelerini medya araçları yoluyla özgürce diğer insanlara iletmesidir.

Kişilerin farklı fikir ve düşüncelerini serbestçe başkalarıyla paylaşması kitle iletişim araçlarının özgürlüğüyle mümkündür. Anayasada yer alan haberleşme ve basın hürriyetleri kitle

“Madde 20: Herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.”

“Madde 26: Herkes düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.”

1990 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca yürürlüğe konan Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde çocukların kitle iletişime dair korunması gereken hakları yer almaktadır.

1. İnsanlar bazen karşısındaki konuşmacıya karşı ön yargılı olma, kendisini yorgun veya üzüntülü hissetme, anlatılan konunun ilgisini çekmeme, konuşmacıdan çekinme veya korkma, belli bir konuya takılıp kalma, kendi düşüncelerinin daha değerli olduğunu düşünme gibi nedenlerle etkili iletişim kuramazlar.

Buna göre,

- I. Duygu durumları kişilerin etkili iletişim kurmalarına engel olabilir.
II. Dinleyiciden kaynaklı sorunlar nedeniyle iletişim süreci aksayabilir.
III. Konuşmacıya karşı oluşan olumsuz duygu ve düşünceler iletişim becerileri üzerinde olumsuz etkiye sahiptir.

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

- 2.

Dil kusurlu olursa, sözcükler düşüncüyü iyi anlatamaz. Düşünce iyi anlatılmazsa yapılması gereken işler doğru yapılamaz.

Konfüçyüs

Verilen sözde dil ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kişinin kendisini ifade etmesindeki önemine
B) Empati becerisinin kazanılmasındaki yerine
C) Toplumsal yaşamdaki önemli bir iletişim aracı olduğuna
D) Düzgün kullanılmamanın yaratacağı sonuçlara

3. **Aşağıdaki atasözü ve deyimlerden hangisi olumlu veya olumsuz iletişim şekilleri düşünülüğünde diğerlerinden farklıdır?**

- A) İleri geri konuşmak
B) Ağzından bal damlamak
C) Söz gümüşse sükut altındır.
D) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.

4. **Aşağıdaki ifadelerden hangisinde etkili iletişim kurulduğu söylenebilir?**

- A) Kardeşimi dinlerken, okulda arkadaşım ile yaşadığım sıkıntıyı düşündüm.
B) Okula girdiğimde arkadaşlarıma selam vermeden sınıfıma geçerim.
C) Eşim ve çocuklarım ile her akşam o günle ilgili konuşuruz.
D) Arkadaşlarıma bana anlattığı sorunları her zaman başkalarıyla paylaşıyorum.

5. Kişilerin karşılaştığı davranış ve durum karşısında bireysel tepkisini kendi duygu ve düşüncelerini açıklayan ifade şeklidir. Kendimizi "ben"li cümlelerle anlattığımız zaman karşımızdakini kırmamış ancak istediğimiz mesajı vermiş oluruz. **Aşağıdaki ifadelerden hangisi ben diline uygun bir örnek değildir?**

- A) Erken uyumadığın için kaygılanıyorum.
B) Bisiklet sürerken çok dikkatsizce davranıyorsun.
C) Salıncakta çok hızlı sallandığın zaman çok korkuyorum.
D) Bana kızdığın zaman çok üzülüyorum.

6.

Verilen görsellerdeki çocuğun duygu durumuyla ilgili yorum yapabilmemizi sağlayan iletişim çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözsüz iletişim B) Yazılı iletişim C) Sözlü iletişim D) Kitle iletişimi

7.

I.

II.

III.

IV.

Verilen iletişim araçlarının geçmişten günümüze kullanım sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak yer alır?

- A) I - III - II - IV B) II - IV - III - I C) III - II - I - IV D) IV - I - II - III